

U U D I S E D

6. raamprogrammi esimesed konkursid on jõudnud lõppfaasi. Tulemuste esialgset analüüsi võib lugeda lk. 4–11.

Kopenhaagenis toimus 25.–26. septembril Põhja- ja Baltimaade 6. raamprogrammi kontaktpunktide ja Innovatsioonisirekeskuste iga-aastaselt ühisseminar. Lähemalt lk. 2.

TAN arutas teadus- ja arendustegevuse ning innovatsioonipoliitika tegevuskava (vt lk 3).

SA Archimedes korraldab 1.–2. detsembril koolituse, Financial Management in FP6, infopäeva Humanitaar- ja sotsiaalteadused 6RPs ja 5RPd kokkuvõtva publikatsiooni esitluse. Ürituste väärtust tõstavad külalisesinejad Brüsselist. Lähemalt lk 3

30. septembril toimus Haridus- ja teadusministeeriumi ja Teadus- ja Arendusnõukogu teaduspoliitika komisjoni koosolek. Põhilisteks aruteluteemadeks on dokument "Eesti 2014", Eesti teaduse finantseerimisüsteemi evalveerimise aruanne (PREST'i aruanne) ning kolme riikliku programmi projektid.

SISU	
Euroopast ja Eestist	2
Uut TANis ja Vabariigi Valitsuses	3
6RP esimesed kokkuvõtted	4-9
EL noorte teadlaste konkurss	10-11
6RP: uudiseid ja arvamusi	11-12
Tehnoloogiaagentuurist	13
Innovaatika raamatukogu	14-15
6RP kontaktisikud	16

Lp **innovaatika** lugeja!

Vaevalt on meil ühiskonnas kunagi varem olnud nii palju juttu teadusest, arendustegevusest ja innovatsioonist.

Teadmistepõhine majandus on märksõna, millela ei saa läbi ükski tähtis dokument, mis meie tulevikku kavandab. Ka viimaseid on meil praegu ringlemas mitu. Millest see tingitud on, ei hakka siinkohal arutlema, kuid arusaam, et vaid teadmistepõhine majandus ja ühiskond on need, millele peab tuginema Eesti jätkusuutlik areng, heaolu ja majandusliku konkurentsivõime kasvu, on leidnud valitsusringkondades küllaltki laia leviku.

Kuid kui hästi me ikkagi mõistame, mida teadmistepõhine majandus täpsemalt tähendab, mida ta endaga kaasa toob ja kuidas sinna jõuda.

Kuidas jõuda selleni, et teadmistepõhisus on levinud mitte üksnes tootmissfääri, vaid on saanud kõigi ühiskonnas langetatavate tähtsate otsuste aluseks. Ees seisab tõsine ja järjekindel töö, mille üheks oluliseks eesmärgiks on ühiskonna kõikidel tasemetel uute teadmiste tähtsust ja rolli mõistva paradigma juurdumine. Tuleb mõista, mida antud eesmärk meilt nõuab. Millest peame loobuma, mida saame edasi liikuda ja mida mitte. Kindlasti ei ole see ühe ja sama poti servas rammusama supi keetmine. Kindlasti peame olema valmis langetama vajalikud radikaalsed otsused kohe, kui me selleks valmis oleme, ja kohe nad ka täide viima.

Väieldamatult on palju meeldivam spekuloida selle üle, kui suured saavad olema meie teadus- ja arendustegevuse kulutused 2006., 2010. või 2014. aastal, selle asemel, et astuda juba 2004. a esimene selge samm T&A investeeringute kasvu teel ja astuda igal aastal järgmine samm. Loodame neid samme näha ja see oleks tõsiseks signaaliks nii ettevõtetele kui kogu ühiskonnale. Niisamuti nagu teadmiste, kogemuste ja oskuste väärtustamine avalikus sektoris.

Praegu toimivate protsessidega haakus suurepäraselt 24.–25. oktoobril toimunud Tartu Ülikooli arengukonverents. Kindlasti on Tartu Ülikooli ja kogu meie (teaduspõhise) kõrghariduse areng üheks oluliseks lülis selles küsimuste ahelas, millele me peame vastama, jõudmaks teadmistepõhiseni.

Teadmistepõhisus ei saa olla deklaratiivne. Täna me seda veel ei mõista, vähemalt mitte nii sügavalt, kui vajalik. Sellest tingituna tuleb ette ka vääratusi. Kuid me loodame hoogsalt edasi liikuda.

Soovime edu ja jõudu meie valitsusringkondadele ja riigikogule, aga ka meile endile, ühiskonna elu seadmisel teadmistepõhisuse rööbastele!

uudiseid euroopast ja eestist

Põhjamaade NCP ja IRC kokkutulek

25. – 26. septembril toimus Taanis Põhja- ja Baltimaade GRP kontaktisikute ja tehnoloogia siirde keskuste esindajate iga-aastane koostööseminar. Esindatud olid Norra, Rootsi, Island, Taani, Soome ja Eesti. Kahjuks ei osalenud lõunanaabrid Läti ja Leedu.

See traditsiooniks saanud seminar andis hea võimaluse rahvusvaheliste koostöösidemetega tugevdamiseks ja arendamiseks. Koos põhjamaade spetsialistidega analüüsiti senitehtut ja hinnati erinevate töövormide ja koolituste mõjusust.

Eriline koht selles on nn parimate kogemuste levitamine ettevõtete ning teadusasutuste kaasamisel rahvusvaheliste teadusuuringute ja tehnoloogiaarenduse projektidesse. Meeldiv oli tõdeda, et meie poolt korraldatud üritused leidsid heakskiitu ja positiivset vastukaja meie partnerite hulgas.

Huvipakkuvad olid Põhjamaade Nõukogu seisukohad ja plaanid liitumisjärgse aktiivse koostöö kohta Balti vabariikidega. Põhjamaad peavad seda koostööd väga tähtsaks Põhja- ja Balti regiooni mõjuvõimu ja läbilöögivõime suurendamisel Euroopa Liidus.

Kahe seminaripäeva kestel arutati muuhulgas ka võimalikke koostööd tulevaste ürituste korraldamisel ja infomaterjalide ettevalmistamisel. Näiteks üheks otsuseks oli, et saadame üksteisele tutvumiseks endi poolt koostatud infomaterjalide ja esitluste koopiad eesmärgiga mingi kujunduse, struktuuri või tabelite taaskasutamiseks. Samuti pakume vastastikku võimaluse osaleda korraldatavatel koolitustel ja seminaridel.

Teise päeva pärastlõunal jäi paar tundi aega ka väikeseks ringkäiguks Taastrupi tehnoloogiapargis. Meile tutvustati tehnoloogiapargi toimimise põhimõtteid ja valikukriteeriume, mille alusel firmad saavad rahalise toetuse ja tööks vajaliku infrastruktuuri. Samuti külastasime kolme tehnoloogiapargis asuvat firmat ja saime ülevaate nende uurimissuundadest ja saavutustest.

Ürituse lõpetamisel lepiti kokku järgmine kokkusaamise koht - selleks valiti Norra.

Hillar Toomiste
SA Archimedes, NMP NCP
E-post: hillar@irc.ee

P.S: Lähemalt innovatsioonisiirde sektsioonist järgmises Innovaatikas.

Teadusuuringute ühiskeskuse (JRC) infopäev

8. oktoobril 2003 toimus Haridus- ja Teadusministeeriumi, SA Archimedes ja TTÜ koostöös Euroopa Komisjoniga Teadusuuringute Ühiskeskuse (*Joint Research Centre - JRC*) infopäev.

Tallinna Tehnikaülikooli kogunes üle 50 huvilise. Kuigi ettekannete ajal jäi auditorium eestlaslikult rahulikuks, leidsid paljud osalejad üritusejärgselt Euroopa Komisjoni pakutud *lunch'il* endale otsekontakti esinejatega ja lõpuks jäid põlemad osapooled saadud infoga väga rahule. Kiitva hinnangu JRC tööle andsid ka dr Erik Puura ja prof Ivo Leito TÜst, kes on pikemalt viibinud JRC instituutides.

Ettekannete materjalid on välja pandud aadressil: <http://www.jrc.cec.eu.int/enlargement/>, punkti *Information days in the Baltic states* Riga, Tallinn, Vilnius, 7-9 Oct 2003, all.

JRC kavatses tulevikus kaasata rohkem oma tegevusse kandidaatriike, teha koostööd nende institutsioonidega, aga samuti pakub ta võimalusi teadlastele, inseneridele ja muudele spetsialistidele enese personaalseks arenguks lüüa kaasa JRC, tegevuses avades selleks uusi töökohti kandidaatriikide spetsialistidele. Sellele oli pühendatud ka JRC oktoobris toimunud infoseminar "*Encouraging Science & Technology Research through Mobility*".

Infot nii seminaril kõneldu kohta kui JRC poolt pakutavate töövõimaluste kohta leiab samuti ülaltoodud veebiaadressilt .

Rein Kaarli
Haridus- ja Teadusministeerium
rein.kaarli@hm.ee

Teadusuuringute ühiskeskuse (JRC) ülesandeks on pakkuda teaduslikku ja tehnoloogilist tuge Euroopa Liidu poliitikaloome protsessile. JRC tegevus toimub läbi erinevates riikides asuvate spetsialiseeritud instituutide. Valdkonnad, milles JRC tegutseb on:

- keskkond ja säätev areng;
- toit,
- keemiatooted ja tervis;
- tuumaenergia alane ohutus ja kaitse.

Nendes valdkondades tegeletakse ohutuse ja järelevalve toetamise, etalonmaterjalide ja mõõtmistega, avaliku sektori julgeoleku tagamise, pettevastavate meetmete ja tehnoloogia tulevikuksirega.

Neis valdkondades ja tegevussfäärides võivad JRC toetust leida riigiametnikud, kelle haldusalasse need tegevused meil kuuluvad, teadlased ja insenerid, kes nendes valdkondades tegutsevad, aga ka nende laborite töötajad, kes meil vastavate valdkondades järelevalvet

uudiseid eestist

Teadus- ja Arendusnõukogu istung 22. oktoobril 2003. a.

Teadus- ja Arendusnõukogu (TAN) istungil käsitleti põhiteemana teadus- ja arendustegevuse ning innovatsioonipoliitika alaseid tegevusi 2004. aastal. Arutlusel olnud küsimused on seotud strateegia "Teadmistepõhine Eesti" elluviimisega ning "Eesti Edu 2014" protsessi edasiarendamisega.

"Kuna "Teadmistepõhine Eesti" tegevuskavad ja tulemused on jäänud märkamatuks, on kindlasti vajalik olemasolevate eesmärkide ülevaatamine ja täpsustamine," tõdes peaminister Juhan Parts. Valitsuse arendusnõunik, Raul Malmsteini hinnangul on võimalik seda tulemuslikumalt valitsuse järgmise aasta tegevuskavaga edasi minna, mida konkreetsemad soovitusi ja ettepanekuid suudab TAN teha Vabariigi Valitsusele ja riigi konkurentsivõime edendamiseks loodud ministrite komisjonile.

Aruelu käigus pakkusid Teadus- ja Arendusnõukogu liikmed välja mitmeid omapoolseid lahendusi teadus- ja arendustegevuse ning innovatsioonipoliitika tegevuskavva. Nõukogu liikmed hindasid valitsuse tegevuskava ettevalmistamist heaks ning pooldasid selle võimalikult kiiret elluviimist. TAN tegi valitsusele üldtõotatud tegevuskavade eesmärkide saavutamiseks ettepaneku lülitada oma 2004. a tööplani järgmiste küsimuste läbitöötamine ja lahendamine:

- Strateegia "Teadmistepõhine Eesti" senise käigu analüüs ja strateegia uue redaktsiooni ettevalmistamine aastani 2010;
- Riskikapitali programmi käivitamine;
- Eesti teadus- ja arendustegevuse ning innovatsioonipoliitika finantseerimissüsteemi kaasajastamine;
- Strateegia väljatöötamine teadus- ja tehnoloogiamahukate välisinvesteeringute kaasamiseks Eesti teaduse ja majanduse arendamiseks erilise tähelepanuga võtmevaldkondadele;
- Riikliku koolitustellimuse (sh kraadiõppe) põhimõtete kaasajastamine tagamaks Eesti teaduse ja majanduse konkurentsivõimet teadus- ja arendustegevuse ning innovatsioonipoliitika võtmevaldkondades;
- Laiapõhjalise innovatsiooniteadlikkuse programmi käivitamine;
- Kõrgharidust, teadust ja innovatsiooni toetava infrastruktuuri programmi käivitamine vastavalt valitsuse otsusele;
- Ülikoolide rahvusvahelise koostöö kaardistamine;
- Täpsustada protsessi "Eesti Edu 2014" juhtimisskeemi;
- TANi liikmed annavad haridusreformi kohta konkreetseid ettepanekud tegevuste ja ajakava suhtes.

Tex Vertmann
Valitsuse infonõunik
Tel 693 5714

Valitsus lõi riigi konkurentsivõime tõstmiseks komisjoni

Valitsus moodustas neljapäeval, 9. oktoobril ministrite komisjoni, mis hakkab peaminister Juhan Partsi juhtimisel koordineerima ametkondade tööd Eesti rahvusvahelise konkurentsivõime tõstmisel.

Peale Partsi kuuluvad komisjoni teadmistepõhise ja säästva arengu võtmeministrid - haridus- ja teadusminister Toivo Maimets, keskkonnaminister Villu Reiljan, majandus- ja kommunikatsiooniminister Meelis Atonen, rahandusminister Taavi Veskimägi ning sotsiaalminister Marko Pomerants.

Komisjoni moodustamine tuleneb Res Publica, Reformierakonna ja Rahvaliidu koalitsioonileppes, mille majanduspoliitika peatükk näeb ette teadmistepõhisele ja säästvale majandusmudelile ülemineku tegevuskava koostamise.

Valitsus tegi komisjonile ülesande koostada teadmistepõhisele ja säästvale majandusmudelile ülemineku strateegia alused Eesti konkurentsivõime tõstmiseks ning esitada need valitsusele tuleva aasta 1. veebruariks.

Peaministri ettepanekul valitsuse arendusnõuniku kohusetäitjana tööle asuva Raul Malmsteini ülesanneteks on peaministri ja vabariigi valitsuse liikmete nõustamine arendustegevuse ja innovatsiooni küsimustes. Malmsteini tööülesannete hulka kuulub ka riigi konkurentsivõime edendamiseks loodud ministrite komisjoni teenindamine ning ministeeriumitevahelise koostöö koordineerimine ideekavandi "Eesti Edu 2014" arendamisel ja elluviimisel.

Tallinnas, 9. oktoobril 2003. a.

BNS

Lähiaja koolitusi ja seminare

1. detsember 2003 kell 11.00

"Financial Management in FP6"

Richard Tomlin, Singleimage Ltd

Tartu, Toome Konverentsimaja, Lossi 19

Tasuline koolitus,

registreerumine SA Archimedes EL Infokeskuse

koduleheküljel: www.irc.ee

2. detsember 2003 hommikupoolik

Humanitaar- ja sotsiaalteadused EL 6. raamprogrammis

Peter Fisch,

Euroopa Komisjon, Direktooraat K, teadmistepõhine ühiskond

ja majandus, sektor Sotsiaalteadused Euroopa Teadusruumis,

Tartu, Lossi 3-327.

2. detsember 2003 kl 16.00

Vahekokkuvõte EL 6. raamprogrammist.

Publikatsiooni "SRP ja Eesti" esitlus.

Emajõe Ärikeskuse konverentsisaal

Lisainfo: Margit Lehis

SA Archimedes,

margit@irc.ee

07 300 324

6rp: esimesed kokkuvõtted

Programm “Kodanikud ja haldussuutlikkus Euroopa teadmistepõhises ühiskonnas”:

esimese konkursivooru tulemused ja soovitusel järgmistes osalejatele

Programmi “Kodanikud ja valitsemine Euroopa teadmistepõhises ühiskonnas” esimene projektikonkurss kuulutati 17. detsembril 2002. a välja kolmes pakettis tähtajaga 15. aprill - integreeritud projektid (IP) ja tippkeskuste võrgustikud (NoE) ning fokuseeritud T&A projektid (STREP) ja koordineerimistegevused (CA), tähtajaga 10. detsember – integreeritud projektid ja tipposkuste võrgustikud), neist kahe tulemused on selgunud:

A. Integreeritud projektid ja tipposkuste võrgustikud; eelarve 20 miljonit eurot tähtaeg 15. aprill 2003. a.

- Teemaatilisel avati viis uurimisvaldkonda (Teadus ja tehnoloogia teadmistepõhises ühiskonnas; Ühiskonna arengusuunad teadmistepõhises ühiskonnas ning nende mõju elukvaliteedile; Migratsioon, immigratsioon ja multikultuursus kui teadmistepõhiste ühiskondade võimalus; Mitmetasandiline valitsemine, demokraatia ning uued poliitika instrumendid; Uued lähenemisteed turvalisusele ning Euroopa rollile).
- Juba varakult oli projektitaotlejatel teada, et rahastatakse üks projekt teema kohta.

Tulemused

Nagu ette teada, rahastati viit projekti (3 tippkeskuste võrgustikku, 2 integreeritud projekti). Ühes valdkonnas (Ühiskonna arengusuunad teadmistepõhises ühiskonnas ning nende mõju elukvaliteedile) ei osutunud edukaks ükski projekt (hinnati 16 projekti), seevastu otsustati rahastada valdkonna “Mitmetasandiline valitsemine, demokraatia ning uued poliitika instrumendid” kaht projekti. Eelarve maht kasvas ühe miljoni euro võrra, kokku 21 miljonit eurot.

Kokku saabus 71 projekti, neist viis ei vastanud nõuetele (kaks hilinesid ning kolm olid mitteräielikult vormistatud), kaks projekti kanti üle teistesse pakettidesse.

Hindamisele läks seega 64 projekti (kokku partnereid 1393), millest ületas künnise 14 projekti (kokku partnereid 270) ja edukaks osutus 5 projekti (kokku partnereid 160) (tabel 1).

Eesti osales 16 projektis (9 IP ja 7 NoE), neist 4 ületas hindamise künnise. Kahjuks edukaks ei osutunud ükski.

Ilmselgelt on uute instrumentide rakendamisel kaotajaks kandidaatriigid, kelle edukus on poole võrra madalam kui liikmesriikide oma.

B. Fokuseeritud T&A projektid ja koordineerimistegevused, projektide esitamise tähtaeg oli 15. aprill 2003. a, eelarve 33 miljonit eurot

Temaatilisel avati 17 valdkonda (arusaam, mis on “teadmistepõhine ühiskond”; arusaam, mis on “teadmistepõhine ettevõtlus”; sotsiaal- ja humanitaar-teadused; hariduse võimalused teadmistepõhises ühiskonnas; teaduse ja hariduse vaheliste sidemete tugevdamine; ebavõrdsuse pärand; ebakindlus; sotsiaal-majanduslike arengumudelite ajalooline areng; kodanike hoiakud, eelistused, väärtushinnangud; jätkusuutlik areng; “*Knowledge for Humankind initiative*”; sotsiaalne, poliitiline ja majanduslik transformatsioon kandidaatriikides; ühine sotsiaalne vastutus; inimõigused; Vägivaldsete konfliktide juured; üldsuse aktiivne osalemine; Euroopa avalik sfäär.

Kokku esitati 200 taotlust, neist kuus olid tingimustele mittevastavad (3 hilinesid, 2 olid osaliselt vormistamata, 1 ei olnud vajalikku riikide arvu). Seega läks hindamisele 194 projekti, kokku 1742 partneriga. Hindamise künnise ületas 54 projekti, neist edukaks osutusid 34. Ühtegi taotlust ei saanud teemale “jätkusuutlik areng”.

Eesti osales 24 projektis (4 CA, 22 STREP), neist künnise ületas 8 projekti (1 CA, 7 STREP). Suure tõenäosusega saavad rahastuse kaks STREP projekti, kus partneritena osalevad kokku kolm Eesti organisatsiooni.

Hindamisest

Taotluste hindajad valiti vastavalt valdkondade järgi. Taotlusi hindas kolm eksperti (uute instrumentide puhul 5). Iga hindaja pidi läbi lugema kas 6 taotlust uute instrumentide (IP, NoE) puhul või siis 8 taotlust traditsiooniliste instrumentide puhul (STREP, CA).

Hinnati taotluse:

- Vastavust teemaatilisele valdkonnale
- potentsiaalset mõju
- T&A alast taset
- konsortsiumi kvaliteeti
- juhtimise kvaliteeti
- ressursside mobiliseerimise võimet

Tabel 1. Osalejate jaotus riikide lõikes

Liikmesriigid	1000	127	12,7
Assotsieerunud riigid	70	15	21,4
Kandidaatriigid	270	17	6,3
Kolmandad riigid	53	1	1,9
Kokku	1393	160	11,5

Grp: esimesed kokkuvõtted

Hinnati viiepallisüsteemis, künnise ületas tavajuhul see projekt, mille koondhinne oli 70% (traditsioonilised instrumendid) või 80% (uued instrumendid) saadavate punktide kogusummast.

Nõuanded järgnevals konkursiks

Hindamisest saadud kogemuste põhjal pandi kirja soovitud, mida peaksid järgima need, kes tahavad oma taotlusi esitada 10. detsembri tähtajaks.

1. Käsitle valitud uurimisteemat laiahaardeliselt

Näita teema olulisust laiemas kontekstis. Taotlused võiksid kajastada teadusliku uurimistöö ja/või integratsiooni võimalusi, mis tulenevad iga teema eesmärkidest.

2. Esita teaduslikust lähenemisest täielik kirjeldus

Eelmises voorus esitatud projektid üheks puuduseks oli piisava selguse puudumine teaduslikust lähenemisest teemale. Soovitatav on pühendada piisavalt tähelepanu taotluse analüütiliselt ja metodoloogiliselt õigele kirjeldamisele ning panna see laiemas distsiplinaarsesse ning interdistsiplinaarsesse konteksti.

3. Esita osalejate kohta lühike informatsioon

Lisatud CV-d ei tohiks ületada ühte lehekülge isiku kohta, bibliograafias peaks esile tooma ainult antud projekti seisukohast tähtsaid publikatsioone.

4. Selgita eelarvet

Kuigi uued taotlusvormid ei nõua eelarve põhendamist, on kasulik lisaks taotlusel esitatavale A vormile esitada B vormis täiendav ülevaetlik informatsioon peamiste kuluartiklite lõikes. See kergendaks oluliselt hindajate tööd.

5. Võta arvesse rahastamisjuhiseid, koosta realistlik eelarve

Eelmises voorus esitatud projektide puhul esines nende eelarvetes palju "õhku". Taotluse suurus peab olema kooskõlas programmile eraldatud eelarvega. Antud programmis on IP ja NoE projektidele ette nähtud 3-5 miljonit eurot 3-5 aastaks.

6. Hoidke oma taotlused mõõdukas suuruses

Lähtudes eeldusest, et ka hindajad on inimesed, on mõistlik, kui taotluse B osa ei ületaks 130 lehekülge (v.a osalejate kirjeldused ja CV-d)

7. Kasutage eelregistreerimist

Tulevastel taotlejatel soovitatakse tungivalt kasutada eelregistreerimise võimalust. Vt: <http://www.cordis.lu/citizens/pre-prop.htm>

8. Küsige nõu oma kontaktpunktidelt ning Euroopa Komisjoni Helpdesk'ilt

Vastava üksuse töötajatelt Euroopa Komisjonis saate abi küsida aadressil: Citizens@cec.eu.int

Programmi "Kodanikud ja haldussuutlikkus teadmispõhises ühiskonnas" kontaktisik Eestis on Ülles Must

Järgmine projektikonkurss

Tähtaeg 10. detsember 2003

Vastu võetakse ainult integreeritud projektide ning tippkeskuste võrgustike taotlusi.

Projektikonkursi eeldatav eelarve on 48 miljonit €
Temaatilisel avatakse järgmised uurimisvaldkonnad:

1. Teadmises arusaamine - olemasoleva teadusliku potentsiaali integreerimine (nii majanduslikud, kultuurilised, sotsiaalsed kui tunnetuslikud aspektid)
2. Teadmiste dünaamika ning majanduslik areng Euroopas ning tema regioonides - erinevad innovatsiooni toetavad võrgustikud, institutsioonid, agentuurid jne
3. Sotsiaalne sidusus teadmispõhises ühiskonnas- majandus- ja sotsiaalpoliitikate vahelised seosed (muutused klassi, soo, etnilisuse ja identiteedi määramisel jne)
4. Muutused töös teadmispõhises ühiskonnas - uued töö organiseerimise vormid, nende seotus elukvaliteediga, sotsiaalse dialoogi aspektid
5. Teadmispõhise ühiskonna edendamine läbi elukestva õppe - kvalifikatsioonide vastastikune tunnustamine, elukestva õppe strateegiade kujundamine, nende seostamine teiste poliitikatega, efektiivsed õpetamise meetodid jne.
6. Euroopa Liidu süvendamine ja laiendamine - õppetunnid minevikust ning tulevikuvisionid
7. Globaalne valitsemine, regulatiivsed võrgustikud ning EL roll - sidemed multilateralismi ja regionalismi vahel, samuti erinevate rahvusvaheliste lepingutega (kaubandus, tööjõu, keskkonna, tervishoiu jt); põhjalõuna dimensioon.
8. Avalikkuse huvi: algatus, korraldamine ja rakendamine - võrdlev uurimistöö, kus kasutatakse nii arenenud kui arengumaade kogemusi.
9. Mitmetasandiline valitsemine, demokraatia ning uued poliitika instrumendid
10. Euroopa lepinguseaduse poole (Towards a European Contract Law)
11. Uued lähenemisteed turvalisusele ning Euroopa rollile
12. Euroopa kodakondsus ning mitmekordsed identiteedid
13. Kultuuri dialoog ja Euroopa ühiskond
14. Euroopa ajaloo uued perspektiivid

Taotluse vormid leiate: <http://fp6.cordis.lu/citizens/calls.cfm>

Ülles Must

SA Archimedes

Knowledge Society NCP

E-post: yлле@archimedes.ee

Tel: 07 300 330

6rp: esimesed kokkuvõtted

Eesti partnerid uues raamprogrammis.

6. prioriteet - säästev areng, globaalsed muutused ja ökosüsteemid

Nüüdseks on lõppenud 6. raamprogrammi 6. prioriteedi raames nii keskkonna, transpordi kui energia valdkonna esimesele projektikonkursile laekunud taotluste hindamine, tehtud on esialgsed kokkuvõtted, enamus konsortsiume on Euroopa Komisjonilt kätte saanud oma taotluse hinnangu ning pingerea etteotsa jõudnutega on alustatud läbirääkimisi lepingu sõlmimiseks.

Keskkond

Keskkonna projektikonkursi tähiseks oli FP6-2002-Global-1. Taotluste esitamise tähtaeg - 8. aprill. Planeeritud eelarvet

Tabel 1.

	Eelarve (milj €)	Küsitud summa (milj €)	Suhe
Vanad meetmed	30	210,8	14,2%
Uued meetmed	140	803,5	17,4%
Kokku	170	1014,3	16,8%

Kokku laekus konkursile 188 taotlust, millest hindamisele pääses 175. Väljalangenute hulgas oli nii neid, mis ei laekunud õigeaegselt kui ka neid, mis esitati valele konkursile. Esmakordselt kasutati traditsioonilise hindamissüsteemi kõrval, kus väljavalitud hindajad kutsutakse nädalaks Brüsselisse, nn hindamist kaugjuhtimise teel – projektide hindajad, kellega oli eelnevalt sõlmitud konfidentsiaalsusleping, said projekte lugeda ja hinnata oma kodulinnast lahkumata - taotlused saadeti neile e-posti teel ja samamoodi saatsid nad Komisjonile oma hinnangud. Hindamisprotseduuri kaasati 209 eksperti, kellest 149 kutsuti Brüsselisse, 60 suhtlesid Komisjoniga aga interneti teel.

10 Eesti partnerit olid esindatud 9 taotluses – 6 integreeritud projektis ja 3 tippkeskuste võrgustikus. Viimaste hulgas polnud kahjuks ühtegi edukat, küll aga jõudsid edukate hulka 3 integreeritud projekti, neist üks sai võimalikust 30 punktist 28,5, mis on väga hea tulemus. Projekt läheb kindlalt rahastamisele, kahe ülejäänul puhul sõltub rahastamine eelarverahade jagunemisest läbirääkimiste käigus. Kuigi kõigi kolme taotluse puhul tegid hindajad

Tabel 2

	Kõrgeim hinne	Madalaim hinne	Keskmine
Üldine tase	5	2,5	3,8
Potentsiaalne mõju	4,5	2,5	3,4
Teaduslik ja tehniline tase	5	2	4
Integreerituse aste	3,5	3	3,3
Konsortsiumi kvaliteet	5	4	4,3
Juhtimise kvaliteet	4,5	3	3,8

jagunes uute ja vanad mehhanismide vahel järgmiselt:

- Integreeritud projektid ja tippkeskuste võrgustikud – 140 milj eurot
- Temaatilised teadusprojektid ja koordineerimistegevused – 25 milj eurot
- Toetavad meetmed – 5 milj eurot

Kui võrrelda projektikonkursi eelarvet taotletud summadega, saame järgmise pildi: (tabel 1)

ettepaneku vähendada projekti maksumust 10% võrra, on maksimaalse rahastatuse korral Eesti keskkonnasektorisse oodata 798 150 € ehk 12 491 047 krooni.

Kõige rohkem taotlusi oli Tartu Ülikooli osalusega – 4, SEI-Tallinn, EPMÜ, KBFI ja Tartu Observatoorium olid esindatud ühes taotluses, partnerite hulgast leiame ka kaks Eesti ettevõtet.

5 taotluse koordinaatori päritolumaaks on Saksamaa, nende hulgas on ka kõige kõrgemalt hinnatud integreeritud projekt. Itaalia, Prantsusmaa, Holland ja Rootsi koordineerivad igati ühte projekti, neist Itaalia ja Hollandi koordineeritavad on hetkel ootelehel. Kõige rohkem partnereid on Rootsist pärit koordinaatoriga taotluses – 87, kõige pikema kestvusega projekti – 84 kuud, on planeerinud Saksamaa koordineeritav konsortsium.

Taotlusi hinnati viiepallisüsteemis, kusjuures iga hinnatava kriteeriumi jaoks oli kehtestatud lävi (3 või 4), millest allapoole jäädes loeti taotlus tagasilükatuks.

Taotlustes hinnati järgmisi kriteeriume (tabel 2):

6rp: esimesed kokkuvõtted

Transport

Transpordi projektikonkursi tähisteks olid FP6-2002-Transport 1 ja FP6-2002-Transport 2 (koordineerivaks direktoraadiks Teaduse Peadirektoraat) esitamise tähtaegadega vastavalt 3. ja 15. aprillil ning FP6-2002-TREN 1 (koordineerivaks direktoraadiks Transpordi ja Energia Peadirektoraat) esitamistähtajaga 15. aprillil. Kokku laekus TRANSPORT konkursile 106 taotlust, millest üks ei pääsenud hindamisele ebapiisava partnerite arvu tõttu.

9 taotlust otsustati üle viia sobivama konkursi alla, samas kui mujalt toodi üle 5 taotlust. Lõpuks jäi ekspertidele hinnata 100 taotlust. TREN konkursile laekus 48 taotlust, neist üks ei vastanud nõuetele. Neli taotlust tõsteti ringi teise konkursi alla, mujalt tuli 7 taotlust. Ekspertide lauale jõudsid lõpuks 50 taotlust.

Keskmissi taotlusi võiks iseloomustada järgneva tabeli 3 abil:

Tabel 3

	Partnerite arv konsortsiumis	Projekti kogumaksumus	Taotletav finantseering
Integreeritud projekt	28	27,90 milj €	16,9 milj €
Tippkeskuste võrgustik	41	6,4 milj €	6,4 milj €
Temaatiline teadusprojekt	10	5,1 milj €	2,5 milj €
Koordineerimistegevus	21	1,55 milj €	1,55 milj €
Toetavad meetmed	10	0,76 milj €	0,66 milj €

Transpordi taotluste puhul kasutati ainult traditsioonilist hindamist, st kõik 65 valitud eksperti kutsuti Brüsselisse.

Eesti partnereid, neist kaks ettevõtet ja kaks kõrgkooli, võib leida viies taotluses. Kolmest temaatilise teadusprojekti taotlusest on üks ootelehel, integreeritud projekt ja toetava meetme taotlused künnist ei ületanud. Edukas on ilmselt ka üks tippkeskuste võrgustiku taotlus, aga selle kohta pole lõplikud andmed veel laekunud.

Koordinaatoritena on esindatud Holland, Austria ja Poola.

Tabel 4

	Kõrgeim hinne	Madalaim hinne	Keskmine
Üldine tase	4	1	2,45
Potentsiaalne mõju	3,7	2	2,8
Teaduslik ja tehniline tase	4	2	2,8
Konsortsiumi kvaliteet	3,5	2	2,8
Juhtimise kvaliteet	4,3	2,5	3,2
Ressursside planeerimine	3,7	2,5	2,9

Kuigi taotluse hinne ei sõltu otseselt Eesti partnerist, sest mitte ühegi taotluse koordinaator ei ole Eestist, avaldab järgmise projektikonkursi tulemustele loodetavasti positiivset mõju 2004. a alguses toimuv infopäev, kuhu on peakõnelejaks kutsutud hr William Bird Teaduse Peadirektoraadi (Direktoraat H) säästva maismaatranspordi osakonnast. Infopäeva täpsema toimumise aja teatame hiljem.

Energia

Sarnaselt transpordi teemadega tegelevad ka energia probleemidega kaks direktoraati – Teaduse ning Transpordi ja Energia Peadirektoraadid. Sellest tulenevad ka konkursi tähistused FP6-2002-ENERGY-1 ja FP6-2002-TREN-1. Taotluste esitamise tähtaeg oli 18. märts.

Hindamisele kaasati kokku 204 eksperti, neist 125 ENERGY konkursile ja 79 TREN konkursile. Sarnaselt

Üldse on partneriteks 27 erineva riigi institutsioonid. Eksootilisemate hulgas võiks mainida siin Indiat, Bangladeshit, Türgit ja Lõuna-Aafrika Vabariiki. Kõige rohkem on partnereid Poolast – 22, järgneb Rootsi 6 ning Saksamaa ja Ukraina 5 partneriga.

Kahjuks peab mainima, et transpordisektori osalusega taotlused on üllatavalt nõrgad, mida võib näha ka tabelist 4:

transpordi konkursiga kasutati ka siin ainult traditsioonilist hindamist.

ENERGY konkursile esitati 250 taotlust. 12 taotlust ei vastanud konkursi tingimustele, 3 suunati mujale, väljastpoolt lisandus 6 taotlust. Seega ekspertideni jõudsid 238 projekti. TREN konkursi mahuks oli 124 taotlust, neist 7 tuli juurde teiste konkursside alt ning ära suunati kolm. Seitse taotlust langes välja enne hindamisele jõudmist. Hindamisprotseduuri läbis 113 taotlust.

Eesti osalejad olid kõige aktiivsemad just energia valdkonnas, tulles välja 12 projektitaotlusega, neist 1 integreeritud projekti, 6 temaatilise teadusprojekti, 3 toetava meetme ja 2 koordineerimistegevusega, kuhu olid kaasatud 13 partnerit – 3 ettevõtet, 3 teadusinstituuti, ning 7 partnerit Tartu Ülikooli ja Tallinna Tehnikaülikooli erinevatest üksustest. .

Kõige suurema partnerite arvuga - 80 oli itaallaste juhitud

6rp: esimesed kokkuvõtted

integreeritud projekt, mis sai 30 võimalikust punktist 28. 53 partneriga inglase juhitud koordineerimistegevuse taotlus ei vastanud konkursi teemale ning langes seetõttu välja. Ülejäänutes jäi partnerite hulk 5 ja 27 vahele.

Ühe koordineerimistegevuse projekti puhul tegid hindajad ettepaneku liita see kahe teise projektitaotlusega. Kui konsortsiumid sellega nõustuvad, muutub Eesti partneri jaoks

koordinaator. Samas on oht, et uus laiendatud konsortsium vaatab üle partnerite vajalikkuse ning dubleeriva kompetentsi korral tuleb kellelgi lahkuda.

Kokku ületas 12 laekunud taotlusest läve 4 projekti, millest üks on hetkel ootelehel. Tabelis 5 on kokkuvõtte saadud hinnetest.

Tabel 5

	Kõrgeim hinne	Madalaim hinne	Keskmine
Üldine tase	4	0	3,15
Koordineerimise kvaliteet	4	3	3,5
Potentsiaalne mõju	5	3	3,5
Teaduslik ja tehniline tase	5	2	3,3
Konsortsiumi kvaliteet	5	3	4,1
Juhtimise kvaliteet	5	2	3,5
Ressursside planeerimine	5	2	3,6

Projektitaotluste koordinaatorid on pärit seitsmest erinevast riigist. Valdakonna pikaajalisi koostöötraditsioone teades oli ootuspärane leida koordinaatorite hulgast Soome (2 projektiga), Rootsi (1 projektiga), Taani (2 projektiga) ja Norra (1 projektiga) teadlasi. Esindatud on ka Poola 3 taotlusega, Inglismaa kahe ja Itaalia ühe taotlusega.

Üks Rootsi partneri koordineeritav taotlus ei jõudnud tähtjaks kohale. Kuna tegemist on temaatilise teadusprojektiga, võib tekkida võimalus selle esitamiseks

mõnele järgnevale konkursile. Kui õnnestub tõestada, et taotlus hilines Komisjoni süül (sattus valesse osakonda, jäi registreerimata vmt), on võimalik erandkorras teha uus hindamine. Selline pretsedent on olemas nii keskkonna kui energia taotlustega.

Partneritena esinevad Eesti osalusega taotlustes 56 riigi institutsioonid, kellest kaugemate ja eksootilisemate hulgas on Maroko ja Tuneesia.

Tabelis 6 on toodud partnerite arv riikide kaupa.

Tabel 6 Partnereid Eesti osalusega projektides

Riik	Partnerite arv	Riik	Partnerite arv	Riik	Partnerite arv	Riik	Partnerite arv	Riik	Partnerite arv
UK	22	NL	9	HU	6	SK	4	IS	1
DE	21	DK	7	AT	6	CA	2	MA	1
IT	16	FI	9	SI	6	RU	2	TN	1
PL	13	FR	9	IE	5	PT	2	TR	1
EE	12	GR	9	LV	5	UA	2		
CH	10	LT	9	RO	5	CY	1		
SE	10	ES	8	BE	5	EG	1		

Kui pidada silmas selle aasta massilisest taotluste esitamisest tingitud madalat edukuse protsenti, võib energiaspektori 33% edukust pidada väga heaks. Kahele taotlusele antud kõrge hinne – võimalikust 30 punktist 28 lubab tulemustega veelgi enam rahul olla.

Eespoololevates tabelites on antud erinevad hinnatavad kriteeriumid. Peale nende hinnati üldiste kommentaaride rubriigis veel naiste osakaalu konsortsiumis ja juhtimises, avaliku arvamusega arvestamist, sihtgrupi analüüsi, assotsieerunud ja kolmandate riikide kaasamist ning ettevõtete osalemist ja rolli taotluses.

Olulisemate vigade hulgas võiks välja tuua järgmised:

- Puudulik projekti idee esitus
- Uudsuse ja ambitsioonikuse puudumine

- Ebaproportsionaalne rahade jaotus, põhjendamatu suure osa eraldamine koordinaatorile
- Oma võimaluste ilmne ülehindamine
- Eelarve ülepaisutamine
- Projekti lõpptulemuse saavutamiseks olulise kompetentsi väljajäämine konsortsiumist
- Vähetuntud partnerite teadusliku taseme ebapiisav kirjeldamine
- Projekti jätkusuutlikkuse küsitavus tippkeskuste võrgustiku puhul
- Projekti erinevate osade nõrk omavaheline seos
- Projektikonsortsiumi juhtimise liiga üldsõnaline kirjeldus

6rp: esimesed kokkuvõtted

- Valitavatel kohtadel töötavate inimeste kaasamine vastutavasse rolli, kui nende volitused lõppevad enne projekti lõppu.
- Olemasolevate teadmistega mitteamestamine
- Infolevi ebapiisavus

Kuigi Komisjon on igati püüdnud julgustada kasutama elektroonset taotluste esitamise võimalust, kasutati tegelikkuses seda väga vähe. Transpordi ja energia konkursile ei esitatud mitte ühtegi elektroonset taotlust, keskkonna konkursile laekus neid 13. Ühelt poolt asjaolu, et elektroonse esitamise süsteemi käivitamine võttis planeeritud oluliselt rohkem aega ning teiselt poolt aeganõudvad formaalsused (kasutaja parooli saamine) ei jätnud sageli ka hea tahtmise korral võimalust uue süsteemi kasutamiseks.

Esimeseks konkursiks ei jõutud käivitada ka mahukate integreeritud projektide ja tippkeskuste võrgustike taotluste kaheastmelist hindamist, mis tõi taotlejatele kaasa tohtu töömahu, sest kohe tuli vormistada täismahuline dokument.

Järgnevatel konkurssidel hakatakse kaheastmelist hindamist juba kasutama, st esialgu tuleb esitada vaid lühivariant ja alles pärast esimest vooru vormistada täisversioon, kui eksperdid peavad taotluse kavandit piisavalt tugevaks. Siinjuures tuleb silmas pida, et etteantud maht – kuni 20 lehekülge (v.a administratiivsed vormid) tähendab seda, et hindajal ongi aega ainult 20 lehekülge lugemiseks. Oma idee esitamine 30 või 40 leheküljel võib kaasa tuua selle, et hindaja ei jõua kunagi tuumani, sest see jääb kusagile pärast lubatud 20. lehekülge.

Kuidas hinnata esimese konkursi tulemusi? Ühelt poolt on esitatud taotluste arv 5. raamprogrammiga võrreldes suhteliselt väike. Aga seda võib seletada nii uute mehhanismide lisandumisega, kuhu esitavad taotlused on traditsioonilistest projektitüüpidest oluliselt mahukamad kui ka sellega, et tugevad tegijad on hõivatud arvukate 5. raamprogrammi alles käimasolevate projektidega.

Mäletatavasti oli 5. raamprogramm esimene, kus Eesti sai osaleda (peaaegu) täieõigusliku partnerina (Euroopa Liidu liikmesriigi partneri olemasolu konsortsiumis oli siiski vajalik) ja seda võimalust kasutati edukalt.

Teiselt poolt on positiivne Eesti partnerite kaasamine uutesse mehhanismidesse – energias 1 integreeritud projekt (edukas), keskkonnas 6 integreeritud projekti (3 edukat) ja 3 tippkeskuste võrgustikku, transpordis 1 integreeritud projekt ja 1 tippkeskuste võrgustik (edukas).

See lubab loota, et raamprogrammi alguses valitsenud pessimistlikud meeleolud väiksemate riikide hulgas, kes kartsid, et nende jaoks on nüüd 'suurte mängumaa' suletud, asenduvad konstruktiivse koostööga.

Nüüd, kus esimene kogemus on olemas, tuleks hakata üha aktiivsemalt osalema nii Eestis kui naaberriikides toimuvatel infopäevadel ja partnerlusüritustel, otsima endale tööprogrammidest sobivaid konkursse, pakkuma ennast välja projektipartneriks ja tutvuma 6. raamprogrammi andmebaasides olevate projektipakkumistega.

Maria Habich
SA Archimedes, Susdev NCP
E-post: mari@irc.ee
Tel: 07 300 327

6RP: kuidas läheb?

CORDIS Focus pöördus Prantsuse, Poola ja Saksamaa 6. raamprogrammi koordinaatori poole küsimusega, millised on tulemused peale esimest taotluste vooru ja mida nende hinnangul oleks vaja järgmistes konkursivoorudes teisiti (paremini) teha.

Paul Jamet', Prantsusmaa koordinaatori sõnul läks Prantsusmaal esimeses voorus loodetust paremini.

Tulemustest selgub, et Saksamaa osalus on kõige arvukam, samas on koordineeritud projektide arvu järgi parim UK, kellele sekundeerib Prantsusmaa. Umbes 25% Prantsuse partnerite poolt esitatud taotlustest olid edukad ning see arv oli selgelt parem üldisest keskmisest. Samuti olid 14% edukatest projektikonsortsiumidest Prantsuse koordinaatorid.

Vaatamata julgustavale statistikale märkis härra Jamet, et tippkeskuste võrgustikega (NoE) seoses on palju segadust tekitavat, mis viis paljude väga hea hinnangu saanud projektide tagasilükkamiseni. Kuna igas kitsamas valdkonnas finantseeriti vaid üht-kaht projekti, jäi keskmine edukus äärmiselt madalaks ja küündis mõnel juhul vaid viie protsendini. See sõnum ei ole taotlejatele üldse mitte julgustav.

Andre Schlochtermeyer, Saksamaa NCPde koordinaator peab samuti üheks esimese vooru põhiliseks probleemiks NoE-dega seotud vääriti mõistmist. Küsimus polnud mitte taotlejatepoolne, ka Komisjoni kontseptsioonid olid erinevates prioriteetsetes valdkondades erinevad. Omamata konkreetseid näiteid on väga raske selgitada taotlejatele NoE eesmärgi ja võimalusi.

Tööstuse poolelt oli näha soovimatust osaleda NoE-des, sest põhieesmärgiks oli mitte resultaatide saamine, vaid teadustöö killustatusest ülesaamine. 20–30 partneri koordineerimine ei anna tööstusettevõttele endale midagi juurde. Tööstus eelistab väiksemaid võrgustikke ja ka neid peaks olema.

Üldine probleem oli taotluste liiga suur arv. Esitati ca 12000 taotlust. Näiteks NMPs esitati uute instrumentide all üle 400 taotluse, läbiraakimistele pääses esialgu vaid 23.

Uute instrumentidega seotud suure taotluste arvuga seotud probleemid on paremini nähtavad kandidaatriikides. Poola NCP juhi Andrzej Siemaszko sõnul jääb nende edukus vaid 5% juurde ja koordineeritavaid projekte on vaid käputais.

Asjaolu, et paljud kõrgekvaliteedilised projektid jäävad rahastamata eelarvelistel põhjustel, tekitab tõsise tagasilöögi järgmises konkursis voorus. Need, kelle taotlus äsja tagasi lükatigi, ei taha jälle oma aega ja raha uuele taotlusele kulutada.

Kuigi paljudele olid tulemused negatiivsed, on positiivne see, et komisjon kuulab kõiki probleeme ja muresid väga tähelepanelikult ning on juba teinud terve rea ettepanekuid olukorra parandamiseks. Need hõlmavad tööprogrammi täpsustamist, kaheastmelise taotluste esitamise protseduuri käivitamist, infomaterjalide täpsustamist ja edukate näidisprojektide kättesaadavaks muutmist.

Dr Schlochtermeyer ja härra Siemaszko olid ühisel seisukohal, et uued instrumentid on suunatud tuleviku Euroopale, aga rõhku tuleks panna ka väiksematele projektidele ja vanadele instrumentidele nagu sihtotstarbelised eriprojektid (STREP). Nagu elus nii ka teaduses ei ole otstarbekas panna kõike ühele kaardile. Härra Jamet väitel näitavad NEST (*new and emerging science and technology*) programmi projektid, et väiksemad uurimisühendused on samuti innovatiivsed.

Saksa, Prantsuse ja Poola koordinaatoritel on kavas kohtuda novembris, et arutada, kuidas parandada kontakte nende made teadlaste vahel.

CORDIS News

6rp: uued konkursid

Budapestis lõppes 2003. aasta Euroopa Liidu noorte teadlaste konkurs

Septembri kolmandal nädalal kohtusid Budapestis 113 15–20 aastast noort teadlast 37st riigist, kes kõik olid eelnevalt tulnud võitjaks oma riigi vastaval konkursil. Noored esitlesid konkursil 76 projekti, mille temaatiline ulatus oli väga lai - inseneriteadus, meditsiin, biotehnoloogia, keskkonnakaitse, keemia, füüsika, matemaatika, arvutiteadus, sotsiaalteadused jne.

Eestit esindasid Hugo Treffneri Gümnaasiumi vilistlased Mihkel Kree ja Aigar Vaigu tööga "Lääts optilise paralleelprotsessorina Fourier' teisendusteks" ning Oxfordis St. Clare's College'i lõpetanud Taavi Tillmann tööga "Keha pikkuse ööpäevase kõikumise ja füüsilise aktiivsuse vaheline seos".

Konkursi avas kõrgetasemelisel avatseremoonial Ungari president Ferenc Madl, kes on ka ise rahvusvaheliselt tunnustatud teadlane. Viie päeva jooksul toimusid rahvusvahelise žürii vestlused konkursil osalejatega, ühtlasi avanes noortel suurepärase võimalus süveneda üksiteise teadustöösse, tutvuda Budapesti ja Ungari kultuuri, ajaloo ja tänapäevaga ning teha veel muudki. Konkursi tihedas kavas oli Ungari tippteadlase prof Ferenc Vonderviszi põnev loeng nanotehnoloogia tulevikuperspektiividest, Euroopa Patendiameti loeng, vastuvõtt Ungari Teaduste Akadeemias, ekskursioon Paksi tuumaelektrijaama ja 1326. aastal asutatud Püha Jüri Ordu rüütlite turniir Visegradis.

Kui jätta hetkeks kõrvale konkursi auhinnatseremoonia, siis võib ürituse kõrghetkeks pidada noorte kohtumist Nobeli preemia laureaatidega.

"Teadus ja tehnoloogia on väga tihedalt ja mitmetasemeliselt seotud ja paljud inimesed ei märkagi teaduse mõju nende igapäevaelule," – jagas noortele oma mõtteid sir Harold Kroto, kes võitis Nobeli preemia keemias aastal 1996. "Suurem osa inimestest ei mõtle sellele, et enamust tänapäeval kasutusel olevatest tehnoloogilistest leiutistest ei olnud 30 või 40 aastat tagasi olemaski. Inimesed ei pane sageli teaduse olemasolu täheleegi, kuigi kogu nende elu on sellest sõltuvuses. Teadus päästis inimesed sellest, et nad peaksid 12 tundi päevas, 7 päeva nädalas tööd rügama lihtsalt selleks, et elus püsida. Selle teadmise on inimesed täielikult minetanud, mis on kurb ja isegi ohtlik. Inimesed märkavad enamasti ainult seda, kui teaduse ja tehnoloogiaga midagi valesti on."

Vabas vormis kohtumisel osales lisaks sir Krotole veel Dr Ivar Giaver, kes võitis Nobeli füüsikapreemia 1973. aastal ja Ungari Teaduste Akadeemia president Dr Szilveszter Vizi. Noorte küsimused nobelistidele puudutasid mitmeid väga olulisi teemasid - avastuste ja leiutiste rakendamine praktikasse, eetika küsimused, patendi ja intellektuaalse omandi õiguse küsimused, millised raskused seisavad ees neil noortel, kel on plaanis oma elu edaspidi teadusega siduda jne.

Sir Kroto: "Reaalaineid – füüsikat, matemaatikat jne – tuleb kindlasti õppida noorelt, on lootusetult hilja

püüda matemaatika põhitõdedesse süveneda, kui olete üle neljakümne."

Dr Giaver: "Ärge muretsege selle pärast, kelleks te saada tahate ja millise ameti peaksite omandama. Uurige ja õppige seda, mis teid kõige rohkem huvitab. Elukutset jõuate te vahetada elu jooksul mitmeid kordi. Noorelt tuleb arendada end aladel, mis teile vähegi huvi pakuvad nii põhjalikult ja sügavuti kui vähegi suudate. See tagab teile hilisema edu kõigil aladel, sest teil on olemas oskus ennast põhjalikult arendada."

Noored küsisid ka seda, mida teha siis, kui peale pikka uurimisprotsessi ikka üldse mitte mingeid tulemusi ei paista. Sir Kroto arvas selle peale järgmist: "Teadust tehes tuleb pidevalt ette hetki, kus tundub, et sellel, mida sa teed ei ole mingit mõtet. Aga samas – kõige põnevamad ja olulisemad avastused ilmnevad enamasti hetkel, kui sa seda kõige vähem oodata oskad. Kui oskad tulemust täpselt ette ennustada, siis ei ole protsess ise ju enam üldse huvitav!"

Kohtumisele järgnes konkursi auhinnatseremoonia Ungari parlamendi alamkoja saalis, mida olid jälgima tulnud paljud väljapaistvad Ungari teadlased ja poliitikud, kaasa arvatud Ungari parlamendi asepresident Jozsef Szajer ja Ungari kaubandus- ja tööstusminister Istvan Csilag. Üritus oli ka ajakirjanduse huviorbiidis – kohal oli hulgaliselt tele-, raadio ja kirjutava pressi esindajaid nii Ungarist kui mujalt Euroopast.

Võitjad valis välja rahvusvaheline žürii, mis koosnes 12 eksperdist. Žürii tööd juhtis Dr Ulf Merbold, füüsik ja Euroopa Kosmoseagentuuri (ESA) astronaut, kes esimese ESA astronautina kosmosesse lendas ja oli esimene mitte-ameeriklane, kes lendas kosmosesüstikuga.

Kuna konkureerimas olid kõigi maade parimad teadustööd, siis oli ka nende teaduslik tase väga kõrge. Paljudel juhtudel sai parimatest parimate väljavalimisel žürii jaoks otsustavaks töö praktilise väljundi olemasolu või vähemalt perspektiiv edasise uurimistöö käigus selleni jõuda. Kuna samas suunas on liikumas kogu teadusmaailm, siis on selline prioriteetide asetus täiesti mõisteta.

Nüüd siis konkursi tulemustest. Kaks 5000-eurost esikohta läks Saksamaale, üks bioloogia ja teine füüsika vallast. Esimene Jana Ivanidzele projekti eest, mille pealkirjaks oli "PH sensitive GFP mutant" ja teine Uwe Treskele projekti "Low-cost scanning tunnelling microscope" eest. Kolmas esimene preemia anti Gabor Nemethile Ungarist, samuti füüsikaalase töö "Efficiency enhancement of plasma loudspeakers" eest. Kolm 3000-eurost teist preemiat määrati Tšehhi Vabariiki (infotehnoloogia), Ungarisse (bioloogia, mükoloogia) ja Poolasse (keemia) ning kolm 1500-eurost kolmandat preemiat Hollandisse, Venemaale ja Šveitsi vastavalt infotehnoloogia, matemaatika ja füüsika alal. Eripreemiaid said noored Slovakiast, Inglismaalt, Taanist,

6rp: uued konkursid

6RP taotluste esitamise elektrooniline süsteem EPSS

Lätist, Sloveeniast, Saksamaalt, Ungarist ja Leedust.

Auhinnatseremoonial kõneldes ütles Euroopa Komisjoni Teaduse Direktoraadi peadirektor Achilleas Mitsos: "Kui Euroopa tahab jätkuvalt kasvada, mitte ainult majanduslikult, vaid ka elukvaliteedi, inimeste heaolu ja sotsiaalse arengu vallas, peab teadus mängima väga olulist rolli. Euroopas on vajadus tõsise teaduspoliitika, mitte ainult teadusrahade jagamise järele." Ta rääkis dialoogi puudumisest teaduse ja ühiskonna vahel ning rõhutas, et teadlased peavad end ühiskonnale paremini mõistetavaks tegema ja tulemuslikumalt inimestele selgitama, millist reaalselt kasu neil teadlaste tegevusest võib olla. Žüüri esimees Ulf Merbold kinnitas oma sõnavõtu: "Tulevikus saavad teadmised meie jaoks kõige olulisemaks faktoriks, ehk isegi olulisemaks kui looduslikud ressursid."

Ungari kaubandus- ja tööstusminister Istvan Csilag rääkis noortele seostest teaduse ja äri vahel: "Ärimaailm on võimeline muutma teadlaste uurimistöö tulemused ühiskonnale kasulikeks toodeteks. Lõppenud konkursid võimaldab lisaks väljapaistvate noorte teadlaste auhindamisele anda teadusele juurdepääsu ärimaailma ja vastupidi ning samuti annab noortele võimaluse pääseda Euroopa teadusmaailma vaatevälja." Ta andis noortele nõu jätkata intensiivset töötamist senisel kursil ja lõpetas oma sõnavõtu järgmiselt: "Ma olen kindel, et teil õnnestub leida partnerid, kes aitavad teil uurimistöö abil muuta maailma - või vähemalt väikest osa sellest".

Kuigi Eestit esindanud noormehed sel aastal preemiata jäid, oli konkursist osa saamine neile kindlasti kasulikuks ja meeldejäädavaks kogemuseks. Neil avanes võimalus heita pilk Euroopa teadusmaailma - nii praegusse kui ka selle tulevikku, leida mõttekaaslast ja häid kontakte tulevikuks. Nagu Taavi Tillmann mulle peale auhinnatseremooniast ütles - kuna meie poistel on tulevikusuunad niigi selged (Aigar ja Mihkel jätkavad oma õpinguid Tartu Ülikooli füüsikateaduskonnas, Taavi plaanib alustada meditsiiniõpinguid), siis ei oleks preemia saamine olnud neile elus pöördelise tähtsusega sündmuseks. Erinevalt nii mõnestki teisest konkursil osalenud noorest, kes ei olnud veel kindel, kas tahab saada arstiks või advokaadiks.

Budapesti oli kogunenud 113 täiesti tavalist noort inimest, rõõmsat ja tantsuhimulist ... süiski võib arvata, et nende seas oli nii mõnigi tulevane Nobeli preemia laureaat.

Terje Tuisk

Eesti õpilaste teadustööde konkursi korraldaja

Sihtasutus Archimedes

terje@archimedes.ee

www.archimedes.ee/noorteadlased/

6. raamprogrammi projektitaotluste esitamisel kogub populaarsust elektrooniline süsteem EPSS. Süsteem on tõestanud oma töökindlust ja säästab närve, aega ja raha, kui just mitte jätta taotluse esitamist päris viimasele momendile.

On-line EPSS kasutamiseks tuleb projekti koordinaatoril esmalt registreeruda, misjärel saadetakse talle nii koordinaatori kui partneri kasutajanimi ja parool. Taotluse A vormid täidetakse *on-line* režiimis, B vormi mall tuleb salvestada oma masinasse, täita ning seejärel serverisse laadida. Partnerid saavad kasutajanime koordinaatori käest ning saavad süsteemi sisse logides täita oma A2 vormi.

EPSS põhilised eelised paberil esitamise võrreldes:

- süsteem aitab vältida vigu A vormide täitmisel: automaatne kontrollimine (nn. valideerimine) välistab mõne lahtri täitmatajätmise ja muud taolised vead, samuti arvutatakse A3 vormide puhul summad automaatselt;
- serverisse laaditud failid on varukoopiatega: väheneb risk pooleriolevast tööst kõvaketta rikke või muu õnnetuse läbi ilma jääda;
- EPSS kasutamine hoiab kokku raha: pole vaja kulutada sadu kroone kullerifirmadele;
- süsteem võimaldab **taotlust esitada mitu korda**: iga uus esitamine kustutab vana versiooni ja nii on võimalik taotlust täiendada ja parandada kuni sõna otseses mõttes viimase hetkeni enne tähtaja langemist.

Loomulikult tuleb ka EPSS kasutamise puhul varuda piisavalt aega ja mitte jätta failide laadimist viimasele momendile. Serveri võimsusel ja liinide läbilaskvusel on omad piirid ja kui 1000 taotlejat üritab samal hetkel faile serverisse tõsta, võib tekkida probleeme. Siin aitab samuti taotluse mitmekordse esitamise võimalus: olles esitanud juba eelviimase versiooni, võite kindel olla, et teie taotlus jõuab hindamisele, isegi kui kõige viimased täiendused sealt puuduvad.

Euroopa Komisjonil on plaanis juba enne 6RP lõppu täielikult üle minna elektroonilisele süsteemile.

Komisjon on koostanud ka lühikese EPSS juhendi, mille põhjal SA Archimedesel valmis täiendatud eestikeelne versioon (<http://www.irc.ee/publikatsioonid>).

Abi ja lisainformatsiooni saab nii SA Archimedes 6RP kontaktisikutelt kui ka EPSS *helpdesk*'ilt Brüsselis (support@epss-fp6.org või +32 2 233 37 60).

EPSS: <http://fp6.cordis.lu/fp6/subprop.cfm>

Kristin Kraav
Mobility NCP
SA Archimedes
kristin@archimedes.ee
(07) 300 337

s ü n d m u s i e u r o o p a s

Kvaliteedimärgid rahastamata projektidele

Ettevalmistamisel on "kvaliteedimärk" kõrge hinnangu saanud 6. raamprogrammi projektitaotlustele, mis jäid rahastamata.

Euroopa Komisjon soovib 6. raamprogrammi rahastamata jäänud projektidele kvaliteedimärke omistades aidata kaasa projektikonkursil kaotajaks jäänud projektidele uute rahastajate leidmisel. Komisjon loodab, et selline kvaliteedi kinnitus aitab projektitaotlustel saada rahastust riiklikest (rahvuslikest) teadusfondidest.

Kvaliteedimärke hakatakse omistama integreeritud projektidele ja tippkeskuste võrgustikele, mis on 6. raamprogrammi uued instrumendid.

Esimesed kvaliteedimärgid kavatakse omistada projektitaotlustele aju-uuringute vallas. Euroopa Komisjoni teadusvoliniku Philippe Busquin'i sõnul saadi esimese projektikonkursi raames 27–28 väga kõrgetasemelist projekti, kuid rahastada suudeti neist vaid 16. Paljud säravate ideedega projektitaotlused tuli tagasi lükata, sest kõigi heade projektide rahastamiseks lihtsalt raha ei jätkunud.

Taotlusi hinnati ja järjestati vastavalt 6. raamprogrammi hindamiskriteeriumitele, mis muuhulgas eeldavad teaduslikku tippaset, kuid vastavad ka 6. raamprogrammi projektitaotlustele esitatavatele erinõuetele – Euroopale pakutav lisaväärtus, eesmärkide ambitsioonikus, ressurside kriitilise massi olemasolu, Euroopa poliitikate ja prioriteetidega haakumine, innovatsiooni toetamine, teadmiste levitamine ja intellektuaalse omandi kaitse. Projektikonsortsiumide puhul hinnatakse nii pädevust, ressursse kui juhtimisoskusi.

Kõik projektid saavad vastavalt neile hindamiskriteeriumitele hindend ning nad järjestatakse pingeritta vastavalt kogutud hinnetele. Rahastatakse nii palju pingerea tipus olevaid projekte, kui antud programmi eelarve lubab. Seega väljendab omistatav kvaliteedimärk tippaset vastavalt 6. raamprogrammi vaimule ja reeglitele.

Euroopa Teadusuuringute direktoraat on huvitatud rahastamata jäänud kõrgetasemeliste projektide esile tõstmisest, sest nende teaduslik tase on kõrge ning nende projektide ettevalmistamiseks on juba kulutatud palju aega ja vahendeid.

16 kõrgetasemelist projektitaotlust aju-uuringute vallas, mis jäid rahastamata, soovisid saada rahastust 5 miljonist eurost kuni 15 miljoni euroni. Teadusuuringute Direktoraat leiab, et isegi kui nimetatud projektid saaksid riiklikest teadusfondidest rahastust vaid osalise mahus ning suudaksid ellu viia vaid 1–2 planeeritud tegevustest, oleks sellest kasu.

Kvaliteedimärgiga taotlused võivad konkureerida ka järgmisel vastava valdkonna projektikonkursil, kui see korraldatakse. Siiski ei ole kvaliteedimärk iseenesest kindlaks edu tagatiseks järgmisel konkursil, sest projekt peab taas läbima hindamisprotsessi koos uute taotlustega.

Mehhanism, kuidas riiklike teadusfonde kvaliteedimärgiga taotlustest teavitada, on Teadusuuringute Direktoraadil koostöös teiste 6. raamprogrammi hõlmatud direktoraatidega alles välja töötamisel.

Teade kvaliteedimärkide omistamise kohta ilmus väljaandes *Research Europe* 23. septembril. <http://www.researchresearch.com/jump.cfm/bm/900030/2F1658100C3144A09B1A>

Marika Meltsas
SA Archimedes
E-post: marika@archimedes.ee
tel: 07 300 323

Euroopa Komisjoni selgitused tulevaste liikmesriikide VI raamprogrammi projektide rahastamine perioodil 1.01.2004 – 30.04.2004

Kuna Ühinemislepingu Artikkel 32, mis väidab, et 1.01.–30.04.2004 ei saa kümnet ühinevat riiki EK poolt finantseerida, on tekitanud 2004. liituvates riikides teatud muret seoses VI raamprogrammi projektide rahastamisega sel perioodil, avaldas Euroopa Komisjon selgitava memo.

Komisjon kinnitab, et see asjaolu ei tekita probleeme nende riikide organisatsioonide osalemisel GRP-s.

Seoses lepingutega, mis allkirjastatakse ja projektidega, mis algavad sellel perioodil, rakendab Komisjon järgmisi meetmeid:

- Mitmepartnerilised projektid, mille koordinaator ei ole ühinevast riigist.
Komisjoni finantseeringut tohib kasutada kõigi kümne ühineva riigi partneri eeldatavate kulude katmiseks. Lepingutes sätestatakse, et ühineva riigi partneri leping jõustub 1. mail 2004, kuid kõik kulutused on arvessevõetavad (*eligible*) alates projekti algusest ka siis, kui see on enne 1. maid 2004.,
- Mitmepartnerilised projektid, mille koordinaator on ühest ühinevast riigist.
Projektikonsortsiumil on valida kahe võimaluse vahel:
 - kas lükata lepingu sõlmimine edasi 1. maini 2004,
 - või asendada ajutiselt, lepingu sõlmimisest kuni 1. maini 2004, koordinaator mõne liikmesriigist pärit koordinaatoriga.
- Ühepartneriliste projektide puhul, kui lepingu sõlmija on ühest ühinevast riigist. Jällegi on kaks lahendust:
 - kas lükata lepingu sõlmimine edasi 1. maini 2004,
 - või lülitada lepingusse klausel, et leping jõustub 1. mail 2004. See ei mõjuta enne 1. maid 2004 tehtavate kulude eligiibilisust.

Artikkel 32 ei mõjuta evalvaatoreid ja eksperte.

Komisjoni memo on täies mahus kättesaadav aadressil http://www.cordis.lu/fp6/accession_info.htm

CORDIS NEWS
RCN: 20940

sündmusi euroopas

EASi uus struktuur

Alates 1. oktoobrist 2003 jõustus Ettevõtluse Arendamise Sihtasutuse (EAS) uus struktuur, mille EASi nõukogu kinnitas 22. mail 2003.

Uue struktuuri aluseks on EASi strateegia, mille kohaselt on EASi prioriteedid alustavate ettevõtjate toetamine, tegutsevate ettevõtete areng ning ettevõtlus- ja elukeskkonna arendamine regioonides. Uus struktuur lähtub kliendi vajadustest, vastab Euroopa Liidu struktuurifondide rakendusüksusele esitatavatele nõuetele ja võimaldab EASil hallata suuremaid ettevõtlusele, regionaalarengule ja turismile suunatud vahendeid.

EASi senised agentuurid on reorganiseeritud kolmeks divisjoniks ja neljaks üksuseks.

Divisjonid on järgmised: alustavate ettevõtete divisjon, tegutsevate ettevõtete divisjon ning ettevõtlus- ja elukeskkonna arenduse divisjon, mille juhtideks on vastavalt Allar Korjas, Andres Paling ja Ülari Alamets.

Alustavate ettevõtete divisjoni eesmärk on toetada ettevõtluse arengut, aidates kaasa alustavate ettevõtete arvu suurendamisele ja nende arengu kindlustamisele. Samuti tegeleb divisjon klientidele informatsiooni vahendamise info- ja registreerimiskeskuse kaudu.

Tegutsevate ettevõtete divisjoni eesmärk on aidata kaasa Eestis tegutsevate ettevõtete ning teadus- ja arendusasutuste arengule läbi tehnoloogia arenduse ja ekspordi toetamise ning välisinvesteeringute kaasamise.

Ettevõtlus- ja elukeskkonna arenduse divisjoni eesmärk on saavutada ettevõtlus- ja elukeskkonna konkurentsivõime arengu kiirendamine regioonides ning turismiekspordi ja siseturismi edendamine turismiarenduskeskuse kaudu. Divisjon korraldab ka PHARE projektide elluviimist.

Nimetatud divisjonid hakkavad teenindama EASi kliente - ettevõtjaid, omavalitsusi, riigiasutusi, teadus- ja arendusasutusi ning mittetulundussektori esindajaid. Igale kliendile määratakse EASi poolne kontaktisik - konsultant, kes täidab kliendihalduri rolli. Divisjonides töötavad konsultandid pakuvad klientidele komplekselt EASi tooteid ja teiste ettevõtluse tugisüsteemi organisatsioonide teenuseid vastavalt kliendi vajadustele. Koostöös konsultandiga otsustatakse, millised olemasolevatest programmidest sobivad kliendi arendusplaani elluviimiseks. Konsultandid aitavad kliendil esitada ka taotlusi.

Üksused (analüüsi- ja skeemiarendusüksus, ekspordi ja tehnoloogia arendusüksus, finants- ja tugiteenuste üksus, turundus- ja kommunikatsioonüksus) pakuvad toetavaid teenuseid divisjonidele. Üksuste juhtideks on vastavalt Raili Kriisa, Sigrid Vestmann ja Andre Veskimäe.

EAS asub endiselt aadressil Roosikrantsi 11, Tallinn 10119 (C korpuse IV korrusel). Samuti tegutsevad EASi regionaalsed esindused Jõhvis aadressil Pargi 27, 41537 ja Tartus aadressil Fortuuna 1b, 50603.

Info- ja registreerimiskeskuse spetsialistid vastavad telefonidele 627 9400 ja 0800 5555 ja e-kirjadele aadressil

info@eas.ee. Samuti registreerib keskus aadressil taotlus@eas.ee elektrooniliselt saabunud taotlused.

Lisainformatsiooni EASi uue struktuuri kohta leiate meie koduleheküljelt aadressil www.eas.ee.

Vaata lisaks www.erda.ee, <http://www.estag.ee/7326> ja <http://www.export.ee/pages.php/010107>.

Karin Piir

Suhtekorralduse spetsialist

Ettevõtluse Arendamise Sihtasutus

Tel 627 9718

karin.piir@eas.ee

Tehnoloogia arenduskeskuste programmile laekus 14 taotlust 15. oktoobril 2003

Käesoleva aasta jaanuaris Ettevõtluse Arendamise Sihtasutuses (EAS) avatud Tehnoloogia arenduskeskuste (TAK) programmile laekus 14 projektitaotlust.

Neljateistkümnes projektis osaleb 69 ettevõtet, 51 instituuti ning teadus- ja arendusasutust (T&A asutust) ning 10 muud asutust (haiglad, erialaliidud jne). Esitatud projektide maht aastateks 2004-2006 on 855 miljonit krooni, millest EASilt taotletakse 521 miljonit krooni.

Finantseerimisotsused langetatakse 2004. aasta alguses. Praeguse taotlusvooru puhul otsustatakse arenduskeskuste tegevuse finantseerimine järgmisel kolmel aastal. Seejärel hinnatakse loodud arenduskeskuste edukust ning otsustatakse finantseerimine veel kuni neljaks täiendavaks aastaks.

TAK programm kiideti heaks Vabariigi Valitsuse poolt 2002. aasta novembris.

Programmi eesmärk on toetada ettevõtete ja teadusasutuste strateegilise koostöö arendamist teadus- ja arendustegevuse valdkonnas. Programmiga finantseeritakse uute T&A asutuste loomist, mis keskenduksid ettevõtetele vajalike rakendusuringute teostamisele. Lisaks sellele võib tehnoloogia arenduskeskus asutajate soovil ellu viia tootearenduse projekte ja alusuuringuid.

TAK programmist saate lähemalt lugeda EASi koduleheküljelt aadressil www.eas.ee (tooted ja teenused).

Täpsem info:

Karin Piir

Suhtekorralduse spetsialist

Ettevõtluse Arendamise Sihtasutus

Tel: 627 9718

Ilmar Pralla

Ekspordi ja tehnoloogia arendusüksus

Ettevõtluse Arendamise Sihtasutus

Tel: 627 9754

tak@eas.ee

innovaatika raamatukogu

TTÜ INNOVATSIOONIKESKUSELE märtsis-septembris 2003

laekunud materjalidest võiksid huvi pakkuda:

Rahvusvahelistelt organisatsioonidelt:

- **Habitats of Excellence – Managing and Promoting Innovation.** XX IASP World Conference, 1-4 June 2003, Lisboa, Portugal. Rahvusvahelise Teadusparkide Assotsiatsiooni maailma-konverentsi ettekannete kogumik.
- **Frontiers of Entrepreneurship and Innovation: Readings in Science Park Policies and Practice.** IASP Publication 2003. Rahvusvahelise Teadusparkide Assotsiatsiooni kogumik.
- **Regional Attractiveness in the Knowledge Economy .** XXI IASP World Conference, 21-23 September 2004, Bergamo, Italy. Rahvusvahelise Teadusparkide Assotsiatsiooni järgmise maailmakonverentsi eelteade.
- **World Technopolis Association 2003.** Rahvusvahelise teaduslinnade assotsiatsiooni aastakokkuvõte + CD.
- **European Trend Chart Newsletter.** March-May 2003; June-July 2003. Euroopa innovatsioonipoliitika internetiajakiri.
- **A pocketbook of enterprise policy indicators: how Member States and candidate countries rank in the 2002 enterprise scoreboard.** EL võrdlev taskuteatmik.
- **IRE Network News, January 2003.** Euroopa innovaatiliste regioonide võrgustiku infobülletään.
- **Network of Innovating Regions in Europe - IRE Newsletter** 40 (Jan/Feb), 41 (March/April), 42 (May/June), 43 (July/August) 2003. Võrgustiku infobülletään.
- **Regional Innovation in Europe.** No.4, May 2003. Euroopa innovaatiliste regioonide võrgu ajakiri.
- **Innovation Relay Centre Newsletter.** March 2003. Euroopa Innovatsioonisiirde Keskuste võrgu uudisleht.
- **Benchmarking: the Search for Innovation Relay Centres' Effective Marketing Practices.** Rome, 2003. EL Innovatsiooni siirdekeskuste turundustegevuste analüüs.
- **TII Focus.** No.2, 2002. Euroopa Tehnoloogiasirde, Innovatsiooni ja Tööstusinformatsiooni Assotsiatsiooni uudiskiri.
- **Science Based Intellectual Property Management.** 6-7 November 2003, Bologna, Italy. *Association of European Science and Technology Transfer Professionals* seminari tutvustus/kutse.
- **WIPO's SME Update.** March; April; June; July; August; September 2003. Üleilmse Intellektuaalomandi Organisatsiooni väikeettevõttele suunatud e-lehed.
- **Thomas Grose. Getting Down to Business.** ASEE Prism Magazine, February 2003. Ülevaateartikkel teadus/tehnoloogiaparkidest.
- **UNICA Communication.** No.8, May 2003. Euroopa pealinna-ülikoolide võrgustiku uudisleht.
- **Europhysics News.** 33/6 (2002), 34/1, 34/2, 34/3 (2003). Euroopa Füüsikahingude ajakiri.
- **SMAU 2003 and IST 2003 Annual Event.** 2-6 October 2003, Milan, Italy. Rahvusvahelise ICT ja olmeelektronika messi ning kaasneva EL ürituse tutvustus.
- **PATINOVA'03.** 10-12 November 2003, Luxembourg. Euroopa Patendiameti aastakonverentsi tutvustus.
- **8th International Conference "Baltic Dynamics'03".** Innovation and SME Development in Europe. 15-17 May 2003, Vilnius, Lithuania. Balti innovaatikakonverentsi ettekannete kogumik.
- **Baltic Palette.** Helsingi, Riia, St.Petersburgi, Stockholmi ja Tallinna metropoli-alade arenguprojekti tutvustus.

- **Association of European Border Regions – 30 Years of Working Together.** Euroopa piirialade koostöö katusorganisatsiooni tutvustus.
- **INSME.** Väikeettevõttele rahvusvahelise võrgustiku (Itaalia initsiatiiv) tutvustusbuklett.

Teistelt teadus/tehnoparkidelt, innovatsiooni- jms keskustelt:

- **13 UPDATE / ENTOVATION International News.** No.70 (Feb), No.71 (March), No.72 (April), No.73 (May), No.74 (June) 2003. USA uue majanduse ja innovatsiooni e-ajakirja väljatrükkid.
- **Dinah Adkins. A Brief History of Business Incubation in the United States.** NBIA, 2003. USA Ettevõtlusinkubatsiooni Assotsiatsiooni brošüür.
- **NBIA Bookstore. Fall/Winter 2002.** USA Ettevõtlusinkubatsiooni Assotsiatsiooni kataloog ilmunud kirjandusest.
- **IDEOPOLIS: Helsinki Region 2003.** Soome regionaalarengu infobülletään.
- **TECHNOPOLIS. Annual Report 2002.** Oulu ja Otaniemi tehnoloogiaparkide ühendfirma esimese ühise aasta aruanne.
- **Otaniemi Science Park.** Tutvustuslaidid.
- **The Helsinki Region Incubators: Best Practice – Continual Quality Development.** Soome ettevõtlusinkubaatorite kvaliteedisüsteemi buklett.
- **Rennes Atalante Infos.** No.64, No.65, 2003. Prantsuse tehnoloogiapargi kvartalikirj.
- **Lithuanian Business Incubators and Science & Technology Parks.** Leedu innovatsiooni-asutuste tutvustusbuklett.
- **Lithuanian High-Tech Projects 2002.** Leedu innovatiivsete projektide kataloog.
- **Kaunas Regional Innovation Centre.** Tutvustusbuklett.
- **TEKNIA fakta 2003.** Kuopio (FIN) tehnoloogiapargi CD.
- **SWEDEPARK.** Rootsi Teadus- ja Tehnoloogiaparkide Assotsiatsiooni tutvustusbrošüür.
- **Studying Stockholm.** Rootsi pealinna kõrgkoolide, T&A-asutuste ja teadus/tehnoloogiaparkide tutvustusbrošüür.
- **Venture Cup.** Rootsi äripaanide-konkursi tutvustusbuklett.
- **Teknikhöjden.** Stockholmi tehnoloogiapargi tutvustusbrošüür.
- **Kista Unlimited – the building of a Science City.** Stockholmi kõrgtehnoloogiaklastri tutvustusbrošüür.
- **TLOnline Newsbrief.** USA *Texas A&M University* tehnoloogialitsentside talituse e-kirjad:
 - **Texas A&M and Ecor Corp. Sign Deal to Produce Health-Related Proteins.**
 - **Technology Licencing Office Celebrates Innovation, Honors Inventions.**
 - **Technology Transfer Challenge – Not Your Ordinary Business Competition.**
 - **Where is Discovery, Texas?**
 - **Patented Collagen-Based Wound Sealant Has Broad Market Potential**
 - **The Future of Early Breast Cancer Detection?**
 - **Texas Ag Experimental Station Develops Two Healthier Peanuts.**

innovaatika raamatukogu

- **InnovationMatters**. Vol.1, No.1, No.2, No.3, No.4, No.5, No.6, No.7; 2003. USA *Texas A&M University* internetibülletään väljatrükid
 - **IBA Newsetter**. Summer 2003. Silicon Valleys paikneva Rahvusvahelise Ärikiirendi uudisleht.
 - **N.Bellini**. **Business Support Services – Marketing and the Practice of Regional Innovation Policy** ja veel viie innovatsiooniraamatu tutvustus- ning tellimisleht.
 - **Jyväskylä Teknoloogikeskus – Yhtiot**. Toimintakertomus 2002. Teaduspargi aastaaruanne ja firmade kataloog.
 - **Tenootti News**. 2/2003. Jyväskylä (FIN) tehnoloogiapargi kvartalikirj.
 - **German-Baltic Co-operation Forum “Information and Communication Technologies”**. 8-9 May 2003, Riga Latvia. Firmade ja T&A-asutuste maaklerlusürituse koondmaterjalid.
 - **Alytus Business Incubator**. Leedu ettevõtlusinkubaatori tutvustus ja firmade nimekiri.
 - **Agency for International Science and Technology Development Programmes in Lithuania**. Leedu valitsusagentuuri (peamiselt infovahendus) tutvustus.
 - **IDEA!** No.33(Marzo), No.34(Junio) 2003. Andaluusia Tehnoloogiapargi (HIS) ajakiri.
 - **Fars Science Technology Park**. Iraani tehnoloogiapargi tutvustus.
 - **Pardis Technology Park**. Iraani tehnoloogiapargi tutvustus.
 - **Special Economic Zone Anzali**. Iraani erimajandustsooni tutvustus.
 - **Zernike Group**. Rahvusvahelise innovatsiooni ja tehnoloogiaettevõtluse tugikonsortsiumi tutvustusmaterjalid + CD.
 - **IT Fornebu**. Norra tehnoloogiapargi tutvustus.
 - **Technoport Schlassgoart**. Luksemburgi tehnoloogiapargi/inkubaatori tutvustus.
 - **Taguspark**. Lissaboni (POR) teaduspargi tutvustus.
 - **DINT – Lower Silesian Incubator of Science and Technology**. Wrocław (POL) Tehnopargi osa tutvustus.
 - **Mohammed Bin Rashid Technology Park**. Dubai (UAE) tehnopargi tutvustus.
 - **Yildiz Technical Park**. Türgi tehnopargi tutvustus.
 - **Daedok Science Town**. Korea teaduspargi tutvustus.
 - **La Trobe University R&D Park**. Austraalia teaduspargi tutvustus.
 - **AREA Science Park**. Trieste (ITA) teaduspargi tutvustus.
 - **NOVA**. June 02/2003. Murcia regiooni (ITA) innovatsiooni ja tehnoloogia kvartalikirj.
 - **SwissParks.ch**. Shveitsi tehnoloogiaparkide liidu tutvustus.
 - **Science for Business – 4Frontregion – Innovation from Denmark**. Oedense piirkonna (DEN) innovatsioonivõime tutvustus
 - **ExpoWorld.net Newsletter**. March; April; May; June; July; August 2003. Messindus-alase interneti-uudislehe väljatrükid.
 - **News from Portable Design**. March 18, 2003. USA elektroonikaajakirja e-bülletään.
 - **IBIS Newsletter**. No.2; No.4; No.5; 2003. VKE'de äriplaneerimise Briti interneti-uudislehe väljatrükid.
 - **Hea Maitse 2003**. Eesti lõunasöögi kohtade kataloog Äripäeva Kirjastuselt.
 - **Kunnossapito – Maintenance**. No.2, 2003. Soome Korrashoiühingu ajakiri.
 - **Mikkeli University Centre**. Uurimis-arenduskeskuse tutvustus.
 - **INEM Highlights 2002**. Itaalia Rahvusliku Materjalifüüsika Instituudi saavutuste kataloog.
 - **Networks of Competence in Germany 2003/2004**. Saksa Haridus- ja Teadusministeeriumi kataloog.
 - **STEPI – Science and Technology Policy Institute**. Korea uurimiskeskuse buklett.
 - **Estonian Engineering Industry 2002**. Eesti Masinatööstuse Liidu kataloog.
 - **Estonian Export Directory 2003**. CD.
 - **Tenon Techlocate eNewsletter**. April; May; August; September; 2003. Briti tehnoloogiainvesteeringute-alase interneti-uudisleht.
 - **Innovation**. No.12, 2002. Optikafirma Carl Zeiss ajakiri.
 - **High Technology Finland 2003**. Ülevaateos (Facte-Finpro-Tekes-Sitra).
 - **Sweden for Sustainable Development**. Follow-up to the 2002 World Summit. Rootsi jätkusuutliku arengu strateegiate tutvustus.
 - **EVEA Infoleht 1/2003, 2/2003, 3/2003**. EVEA teenused – aprill 2003. EVEA ettevõtjate teenistuses. Väikeettevõtluse assotsiatsiooni materjalid
 - **SaMMas**. No.16(4), 25.VI 2003. Tartu Ülikooli infoleht
 - **Kuressaare Ametikool**. Tutvustusbuklett.
 - **Vilnius City – the Best Kept Business Secret in Europe**. Vilnius Real Estate 2003 Investment Opportunities. Leedu pealinna promobrošüürid.
 - **Palmenia – University of Helsinki Centre for Research and Continuing Education**. Soome suurima täiskasvanuõppe keskuse ja selle rahvusvaheliste koostööprojektide tutvustusmaterjalid.
 - **www.techtrans.dk**. Taani uurimisasutuste patentide võrgulehekülje tutvustus.
 - **Switzerland – a Leading European Business Location**. Shveitsi tutvustusmaterjalid investoritele nõustajatele jm otsustajatele.
 - **Leo A Daly**. USA ruumilise planeerimise firma tutvustus.
 - **University of Latvia**. Läti Ülikooli tutvustusbroshüür.
 - **SWOT Prime Time**. Soome firma *SWOT Consulting* tutvustusbroshüür.
 - **TS2000 Activity Analysis: Project Management and Time Recording System**. Briti tarkvaratoote tutvustus.
 - **Oracle**. **Shared Services – moving into CEE**. E-Business Suite. Üleilmse tarkvarafirma tutvustusmaterjalid
 - **EstPit Projekt Ltd**. Eesti mobiiltehnoloogia firma buklett.
- Raivo Tamkivi**

Mujalt (sh uurimisasutustelt, firmadelt):

- **BioSeeker Group BioNewsLetter 5/2003; 6/2003**. Rootsi biotehnoloogiafirma uudislehe väljatrükid.
- **News from Laser Focus World**. March 7; March 21; April 4; April 18; May 1; May 16; June 6; June 20; July 3; July 18, Aug 1; Sept 5; 2003. Üleilmse laserajakirja sisukokkuvõtted.
- **Fluid Finland**. No.1, 2003. Soome hüdraulika- ja pneumaatika-ajakiri.

6rp kontaktisikud

LifeSciHealth NCP*	Terje Tuisk terje@archimedes.ee	SA Archimedes, EL Innovatsioonikeskus Väike-Turu 8, 51013 Tartu	Tel +372 7 300 333 Faks +372 7 300 336
IST NCP	Tarmo Pihl tarmop@archimedes.ee	SA Archimedes, EL Innovatsioonikeskus Väike-Turu 8, 51013 Tartu	Tel +372 7 300 329 Faks +372 7 300 336
NMP NCP	Hillar Toomiste hillar.toomiste@archimedes.ee	SA Archimedes, EL Innovatsioonikeskus Väike-Turu 8, 51013 Tartu	Tel +372 7 300 320 Faks +372 7 300 336
Aerospace NCP	Hillar Toomiste hillar.toomiste@archimedes.ee	SA Archimedes, EL Innovatsioonikeskus Väike-Turu 8, 51013 Tartu	Tel +372 7 300 320 Faks +372 7 300 336
Food NCP	Meelis Sirendi meelis@etf.ee	SA Eesti Teadusfond Kohtu 6, 10130 Tallinn	Tel +372 6 998 855 Faks +372 6 450 701
Sustdev NCP	Maria Habicht mari@archimedes.ee	SA Archimedes, EL Innovatsioonikeskus Väike-Turu 8, 51013 Tartu	Tel +372 7 300 327 Faks +372 7 300 336
Knowledge Society NCP	Ülle Must ylle@archimedes.ee	SA Archimedes, EL Innovatsioonikeskus Väike-Turu 8, 51013 Tartu	Tel +372 7 300 330 Faks +372 7 300 336
NEST NCP	Hillar Toomiste hillar.toomiste@archimedes.ee	SA Archimedes, EL Innovatsioonikeskus Väike-Turu 8, 51013 Tartu	Tel +372 7 300 320 Faks +372 7 300 336
SME NCP	Argo Luik argo.luik@eas.ee	Ettevõtlike Arendamise Sihtasutus Roosikrantsi 11, 10119 Tallinn	Tel +372 6 279 705 Faks +372 6 279 427
INCO NCP	Ülle Must ylle@archimedes.ee	SA Archimedes, EL Innovatsioonikeskus Väike-Turu 8, 51013 Tartu	Tel +372 7 300 330 Faks +372 7 300 336
Co-ordination NCP	Rein Kaarli rein.kaarli@hm.ee	SA Archimedes, EL Innovatsioonikeskus Väike-Turu 8, 51013 Tartu	Tel +372 7 350 213 Faks +372 7 300 336
Innovation NCP	Egert Valmra egert.valmra@eas.ee	Ettevõtlike Arendamise Sihtasutus Roosikrantsi 11, 10119 Tallinn	Tel +372 6 279 706 Faks +372 6 279 427
Mobility NCP Human resources & mobility	Kristin Kraav kristin@archimedes.ee	SA Archimedes, EL Innovatsioonikeskus Väike-Turu 8, 51013 Tartu	Tel +372 7 300 337 Faks +372 7 300 336
Mobility NCP Research infrastructures	Marika Meltsas marika@archimedes.ee	SA Archimedes, EL Innovatsioonikeskus Väike-Turu 8, 51013 Tartu	Tel +372 7 300 323 Faks +372 7 300 336
Riiklik koordinaator	Rein Kaarli rein.kaarli@hm.ee	Haridus- ja Teadusministeerium Munga 18, 50088 Tartu	Tel +372 7 350 213

* NCP – National Contact Point

ISSN 1406-6688

EUROOPA LIIDU INNOVATSIOONIKESKUS

SA Archimedes
Väike-Turu 8, 51013 Tartu
Tel (07) 300 324
Fax (07) 300 336
E-post irc@irc.ee
http:// www.irc.ee/

Toimetas
Rein Kaarli
kaarli@hm.ee

Kasulikud lingid:

6RP projektikonkursid

<http://fp6.cordis.lu/fp6/calls.cfm>

Community R&D Information Service

<http://www.cordis.lu/fp6/>

Eesti 6RP kontaktorganisatsioon

SA Archimedes, EL Innovatsioonikeskus

<http://www.irc.ee/>

6RP Euroopa Komisjoni Teaduse Peadirektoraadi veebis

http://europa.eu.int/comm/research/fp6/index_en.html